

Sygn. akt **I C 1084/18**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 września 2019 roku

Sąd Rejonowy w Gdyni I Wydział Cywilny

w składzie: Przewodniczący: Sędzia Sławomir Splitt

Protokolant: Jolanta Migot

po rozpoznaniu w dniu 13 września 2019 r. w Gdyni na rozprawie

sprawy z powództwa **A. L.**

przeciwko **A. G.**

o zapłatę

I. zasądza od pozwanej **A. G.** na rzecz powoda **A. L.** kwotę **14.240,56 złotych** (czternaście tysięcy dwieście czterdzieści złotych pięćdziesiąt sześć groszy), wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie, od dnia 29 stycznia 2019 roku do dnia zapłaty;

II. oddala powództwo w pozostałym zakresie;

III. zasądza od pozwanej **A. G.** na rzecz powoda **A. L.** kwotę **4.330,00 złotych** (cztery tysiące trzysta trzydzieści złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 3.600,00 złotych (trzy tysiące sześćset złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Dnia 14 stycznia 2020 r.

Sąd Rejonowy w Gdyni stwierdza, że niniejszy tytuł uprawnia do egzekucji **w zakresie pkt. I i III** na rzecz wierzyciela **A. L. (PESEL (...))** przeciwko dłużnikowi **A. G. (PESEL (...))** oraz poleca wszystkim organom, urzędom oraz osobom, których to może dotyczyć, aby postanowienia tytułu niniejszego wykonały, a gdy o to prawnie będą wezwane udzieliły pomocy. Koszty postępowania klauzulowego należne wierzycielowi od dłużnika wynoszą 120zł (słownie sto dwadzieścia złotych).

Orzeczenie podlega wykonaniu jako prawomocne.

Sędzia

S. S.

Tytuł wykonawczy wydano pełnomocnikowi wierzyciela r. pr. A. C..

Sygnatura akt: I C 1084/18

UZASADNIENIE

Powód A. L. wniósł pozew przeciwko A. G. prowadzącej działalność gospodarczą pod firmą (...) z siedzibą w G. domagając się od pozwanej zapłaty kwoty 14.240,56 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 4 stycznia 2018r. do dnia zapłaty tytułem kary umownej.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że w dniu 7 września 2017r. zawarł z powódką działającą przez pełnomocnika P. G. umowę o wykonanie prac remontowych -ukończenie mieszkania przy ul. (...). Strony ustaliły termin zakończenia prac na dzień 13 listopada 2017r. Wynagrodzenie z tytułu wykonania prac remontowych wynosiło 35.600 zł netto powiększone o podatek VAT i było płatne w gotówce w siedmiu transzach. Łączna kwota wypłaconych transz do rąk pełnomocnika powódki wynosiła 28.000 zł. Dodatkowo wykonawca otrzymał zaliczkę na pokrycie kosztów materiałów budowlanych w kwocie 10.000 zł.

Jednocześnie strony ustaliły w § 5 ust. 1 umowy, iż w przypadku opóźnienia w wykonaniu umowy zamawiającemu przysługiwać będzie prawo do dochodzenia kary umownej w wysokości 1 % wartości umowy za każdy dzień opóźnienia. Jak wskazuje powód prace remontowe w mieszkaniu nie zostały wykonane w terminie. Z uwagi na niezachowanie terminów pismem z dnia 20 grudnia 2017r., doręczonym w dniu 27 grudnia 2017r., powód odstąpił od umowy w trybie art. 635 kc i wezwał wykonawcę w terminie 3 dni od otrzymania wezwania do zapłaty kwoty 14.240,56 zł stanowiącej równowartość 37 % wartości umowy z tytułu kar umownych za opóźnienie w wykonaniu prac objętych umową o 36 dni w stosunku do umówionego terminu.

(pozew k. 3-5)

Pozwana wniosła o oddalenie powództwa.

Pozwana podniosła, że nie posiada legitymacji procesowej biernej do występowania w sprawie albowiem z załączonej do pozwu umowy wynika, że została ona zawarta pomiędzy powodem a P. G., który działał w swoim imieniu i na swoją rzecz.

Do umowy nie został załączony dokument pełnomocnictwa, a pozwana zaprzeczyła, aby zawierała umowę z powodem bądź udzieliła pełnomocnictwa P. G.. Z ostrożności procesowej pozwana podniosła zarzut nieważności umowy, wskazując, że powód nie wyznaczył pozwanej, w której imieniu umowa została zawarta, odpowiedniego terminu do potwierdzenia umowy.

Nadto, pozwana nie przystąpiła jako rzekomy wykonawca do wykonania umowy, albowiem nie wiedziała o jej zawarciu przez rzekomego pełnomocnika. Natomiast na rozprawie z dnia 30 stycznia 2019r. pozwana omyłkowo oświadczyła, że przy umowie reprezentował ją P. G., gdyż nie do końca zrozumiała pytanie i z uwagi na mylne wyobrażenie o stanie rzeczy nie chciała zaszkodzić mężowi. Pozwana podniosła również, że powód nie przedstawił żadnego dowodu z którego wynikałaby podstawa do zastosowania postanowienia umownego o karze umownej. O rzekomym niewykonaniu prac w terminie z winy wykonawcy nie może stanowić treść pisma z dnia 4 grudnia 2017r., gdyż nie wynika z jego treści ani opóźnienie w dotrzymaniu terminu końcowego ani nie dotyczy ono rozliczenia kary umownej. Dowodem na niezachowanie terminu nie jest również oświadczenie o odstąpieniu od umowy i wezwanie do zapłaty, tym bardziej że pismo nie zostało skutecznie doręczone pozwanej.

Odstąpienie nie było skuteczne, gdyż nigdy do niej nie doszło.

Pozwana zakwestionowała też datę wymagalności roszczenia. Zdaniem pozwanej żądanie zapłaty kary umownej jest bezpodstawne, gdyż kara umowna ma charakter akcesoryjny, a nieważność bądź nieskuteczność umowy pociąga za sobą odpadnięcie kary umownej.

Niezależnie od powyższego pozwana podniosła, że wykonawca wykonał zobowiązanie w całości, co potwierdził powód przedstawiając faktury VAT. Nadto, rzekome opóźnienie nie nastąpiło z winy wykonawcy, lecz powoda, który nie przekazał zaliczek na zakup materiałów budowlanych. Z uwagi na wykonanie zobowiązania w znacznej części kara umowna jest wygórowana, co uzasadnia jej zmniejszenie, stosownie do art. 484 § 2 kc. Pozwana podniosła również zarzut nadużycia prawa, wskazując, że zlecając wykonanie prac dodatkowych sam doprowadził do ewentualnego opóźnienia w terminie wykonania prac podstawowych objętych umową.

(pismo procesowe z dnia 12 lutego 2019r. k. 37-43)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Od dnia 18 lipca 2015r. pozwana A. G. prowadzi działalność gospodarczą pod firmą (...) z siedzibą w G. ul. (...) w zakresie prac budowlanych i remontowych. Pełnomocnikiem przedsiębiorcy jest P. G..

(dowód: wydruk z Centralnej Ewidencji i (...) Działalności Gospodarczej k. 86-86v)

W dniu 7 września 2017r. pomiędzy powodem A. L. jako zamawiającym a pozwaną A. G. prowadzącą działalność gospodarczą pod firmą (...) z siedzibą w G. - reprezentowaną przez pełnomocnika P. G. - jako wykonawcą została zawarta umowa o wykonanie prac remontowych/wykończeniowych mieszkania powoda przy ul. (...) w G. polegających na wykonaniu remontu tego mieszkania w siedmiu etapach.

Przedmiot umowy obejmował: wyrabianie ścian, zabezpieczenie obiektu, zakup niezbędnych materiałów do wykonania prac remontowych (I etap), wykonanie instalacji elektrycznych – rozmieszczenie okablowania do instalacji oświetleniowej i alarmowej, biały montaż (II etap), montaż ścian gipsowo – kartonowych (III etap), montaż instalacji co i hydrauliki (IV etap), wykonanie gładzi na ścianach i sufitach, gruntowanie, szpachlowanie i szlifowanie ścian (V etap), ułożenie płytek ściennych i podłogowych (VI etap), malowanie ścian i sufitów, biały montaż (VII etap). Zgodnie z § 2 ust. 1 termin rozpoczęcia prac został określony na dzień 11 września 2017r., a termin zakończenia prac na dzień 13 listopada 2017r.

W myśl § 3 ust. 1 za wykonanie umowy zamawiający zobowiązał się zapłacić wykonawcy wynagrodzenie w kwocie 35.600 zł netto powiększone o podatek VAT w stawce 8 % płatne w gotówce w siedmiu transzach po 5.000 zł +VAT w ciągu 3 dni od rozpoczęcia każdego etapu, za każdym razem potwierdzone pisemnie. Wedle § 3 ust. 2 dodatkowo zamawiający zobowiązał się do pokrycia kosztów materiałów. Szacunkowy koszt niezbędnych materiałów wynosił 10.000 zł. Zaliczki na zakup materiałów zamawiający miał wpłacić w dwóch transzach: pierwszą przed rozpoczęciem prac, a drugą po ukończeniu IV. etapu. Zgodnie z § 5 ust. 1 za opóźnienie w wykonaniu umowy strony ustaliły karę umowną w wysokości 1 % wartości umowy za każdy dzień opóźnienia. Stosownie do § 6 wszelkie zmiany umowy mogły nastąpić jedynie za zgodą stron wyrażoną w formie pisemnej pod rygorem nieważności.

W nagłówku umowy przy określeniu wykonawcy wskazano oznaczenie firmy pod jaką pozwana prowadziła działalność gospodarczą (B. M.) ze wskazaniem jej numeru NIP (958-152-97-86), nadto na umowie pod podpisem pełnomocnika znajduje się odcisk firmowej pieczęci pozwanej ((...) M. G.).

(dowód: umowa o wykonanie prac remontowych/wykończeniowych mieszkania z dnia 7 września 2017r. k. 9-10v, przesłuchanie powoda A. L. k. 83-84)

Projekt umowy obejmujący postanowienie o karze umownej został przygotowany przez wykonawcę i przesłany zamawiającemu pocztą elektroniczną. Powód nie wnosił o zmianę zapisów dotyczących kar umownych.

(dowód: przesłuchanie powoda A. L. k. 83-84)

P. G. nie prowadzi działalności gospodarczej i nie prowadził jej w 2017r.

(dowód: zeznania świadka P. G. płyta CD k. 67)

P. G. wystawił powodowi pokwitowania na następujące kwoty:

- 10.000 zł z tytułu transzy (11 września 2017r.);
- 13.000 zł z tytułu transzy za remont mieszkania (19 października 2017r.);
- 5.000 zł za usługi remontowe w mieszkaniu zleceniodawcy (30 października 2017r.).

Na wszystkich pokwitowaniach znajduje się odcisk firmowej pieczęci pozwanej ((...) M. G.).

(dowód: pokwitowania k. 11v-12v)

Przed zawarciem umowy i w czasie trwania umowy powód kontaktował się jedynie z P. G.. Prace remontowe wykonywał P. G. oraz 4 inne osoby, zatrudnione przez pozwaną. W grudniu 2017r. P. G. zszedł z budowy, zabierając część materiałów budowlanych (np. wentylatory i gniazdka) i nie odpowiadał na próby nawiązania kontaktu. (...) budowlane zostały przez powoda odzyskane z pomocą Policji.

(dowód: przesłuchanie powoda A. L. k. 83-84)

Do czasu opuszczenia budowy, wykonawca dokonał zburzenia istniejących ścian, postawienia nowych ścian z płyt gipsowych (które nie trzymały pionu), wykonał instalację elektryczną (także osadzenia puszek, bez montażu gniazdek i wyłączników), częściowo montaż instalacji hydraulicznej, a także częściowo wykonał gładzie na ścianach działowych.

(dowód: przesłuchanie powoda A. L. k. 83-84, zeznania świadka K. L. k. 91, częściowo zeznania świadka P. G. k. 68-69)

Kolejny wykonawca K. L. wyrównał ściany postawione przez ekipę pozwanej, wykonał drobne prace instalacyjne (poprawa kilku błędów oraz sprawdzenie instancji), wykonał prace związane z instalacją hydrauliczną (wymiana złączek), położył płytki w łazienkach, wykonał szpachlowanie i malowanie, montaż sprzętów, lamp i prace wykończeniowe.

(dowód: zeznania świadka K. L. k. 91)

W dniu 4 grudnia 2017r. powód i P. G. wspólnie ustalili na dzień 8 grudnia 2017r. termin do przedstawienia przez P. G. kwoty tytułem ugodowego załatwienia sprawy.

(dowód: oświadczenie z dnia 4 grudnia 2017r. k. 13)

Pismem z dnia 20 grudnia 2017r. powód reprezentowany przez fachowego pełnomocnika będącego radcą prawnym złożył oświadczenie o odstąpieniu od umowy na podstawie art. 635 kc z uwagi na fakt, iż termin ukończenia prac objętych umową określony na dzień 13 listopada 2017r. nie został dotrzymany, opóźnienie wynosi 36 dni, a zakres prac jeszcze niewykonanych jest znaczący. Jednocześnie powód wezwał pozwaną do zapłaty kwoty 14.240,56 zł stanowiącej równowartość 37 % wartości umowy na dzień 20 grudnia 2017r. z tytułu kary umownej za opóźnienie wykonania prac objętych umową o 36 dni w stosunku do terminu ukończenia prac (13 listopada 2017r.). Przesyłka zawierająca powyższe oświadczenie została nadana w placówce operatora pocztowego w dniu 21 grudnia 2017r. i wysłana na adres G., ul. (...).

(dowód: pismo z dnia 20 grudnia 2017r. k. 14-15 wraz z dowodem nadania k. 16)

Powód wysyłał na adres poczty elektronicznej (...) wezwania do wystawienia faktur VAT za wykonane prace, lecz wezwania pozostały bez odpowiedzi. Powyższy adres jest adresem poczty elektronicznej pozwanej.

(dowód: przesłuchanie powoda A. L. k. 83-84, przesłuchanie pozwanej A. G. k. 84v-85v)

Pismem z dnia 7 lutego 2018r. powód zwrócił się do Drugiego Urzędu Skarbowego w G. o podjęcie czynności mających na celu wyegzekwowanie od pozwanej obowiązku wystawienia i przekazania faktury VAT z tytułu wykonywanych usług oraz rachunku z tytułu zakupionych materiałów służących do wykonania prac objętych umową.

(dowód: pismo powoda z dnia 7 lutego 2018r. k. 18)

W ramach prowadzonej działalności gospodarczej pod firmą (...) z siedzibą w G. pozwana A. G. wystawiła na rzecz powoda faktury zaliczkowe, a w dniu 19 lipca 2018r. fakturę VAT nr (...) na kwotę 28.000 zł za remont lokalu G. ul. (...). Wszystkie faktury zostały osobiście podpisane przez pozwaną i opatrzone jej firmową pieczęcią.

(dowód: faktury zaliczkowe k. 19v-20v, faktura VAT nr (...) k. 21, przesłuchanie pozwanej A. G. k. 84v-85v)

W ramach prowadzonej działalności gospodarczej pozwana wystawia miesięcznie około trzech faktur.

(dowód: przesłuchanie pozwanej A. G. k. 84v-85v)

Sąd zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów, dowodu z zeznań świadków P. G. i K. L. oraz dowodu z przesłuchania stron.

Oceniając zebrany w niniejszej sprawie materiał dowodowy Sąd nie znalazł żadnych podstaw do kwestionowania wiarygodności i mocy dowodowej wskazanych w ustaleniach stanu faktycznego dokumentów prywatnych w postaci umowy z dnia 7 września 2017r., oświadczenia powoda o odstąpieniu od umowy, pokwitowań, faktur VAT wystawionych przez pozwaną, korespondencji stron. Zwrócić należy uwagę, że wszystkie wymienione powyżej dokumenty zostały podpisane, co w sposób jednoznaczny i nie budzący wątpliwości umożliwia ustalenie osoby ich wystawcy. Zgodnie zaś z treścią art. 245 kpc dokumenty prywatne korzystają z domniemania autentyczności oraz domniemania pochodzenia oświadczeń zawartych w tych dokumentach od ich wystawców, a domniemania te nie zostały w żaden sposób wzruszone przez którąkolwiek ze stron w toku niniejszego postępowania. Sąd z urzędu również nie doszukał się żadnych okoliczności mogących wzbudzić wątpliwości co do autentyczności i wiarygodności ww. dokumentów prywatnych. W tym stanie rzeczy, w ramach swobodnej oceny dowodów, Sąd uznał, że załączone dokumenty przedstawiają rzeczywistą treść stosunku prawnego nawiązanego w dniu 7 września 2017r., a także jego wykonywania.

Jeśli natomiast chodzi o ocenę osobowego materiału dowodowego, to za w pełni wiarygodny dowód w sprawie Sąd uznał zeznania świadka K. L. oraz zeznania powoda A. L.. W ocenie Sądu zarówno świadek jak i powód zeznawali szczerze, zgodnie ze swoją najlepszą wiedzą, a ich zeznania są spójne i niesprzeczne z innymi dowodami, które Sąd uznał za niewątpliwie wiarygodne. Zeznania wymienionych osób nie budzą również wątpliwości w świetle zasad doświadczenia życiowego oraz logicznego rozumowania.

Natomiast, jedynie częściowo Sąd dał wiarę zeznaniom świadka P. G. oraz zeznaniom pozwanej A. G.. Przede wszystkim – zgodnie z zasadami doświadczenia życiowego – trudno uznać za wiarygodne zeznania tych osób co do tego, że pozwana nie miała żadnej wiedzy o zawarciu umowy z powodem, a także że stroną umowy z dnia 7 września 2017r. był P. G.. Zważyć należy, iż pozwana i świadek pozostają w związku małżeńskim, a nadto P. G. figuruje w (...) jako pełnomocnik pozwanej i jak sam zeznał wspomaga żonę w prowadzeniu działalności gospodarczej. Nadto, zarówno na umowie, jak i pokwitowaniach znajduje się pieczęć firmowa pozwanej, a także pozwana osobiście wystawiła faktury zaliczkowe oraz fakturę końcową za wykonane prace. Sąd nie dał również wiary zeznaniom pozwanej, że przed podpisaniem nie czytała faktur VAT. Jak wynika z zeznań pozwanej w ramach prowadzonej działalności gospodarczej wystawia jedynie około trzech faktur miesięcznie. Przy tak znikomej ilości faktur nie budzi wątpliwości w świetle zasad doświadczenia życiowego, że pozwana musiała zapoznać się z treścią podpisywanego dokumentu.

Podstawę prawną powództwa stanowią przepisy art. 483 kc i art. 484 kc. Zgodnie z treścią art. 483 § 1 kc można zastrzec w umowie, że naprawienie szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania niepieniężnego nastąpi przez zapłatę określonej sumy (kara umowna). Wedle natomiast art. 484 § 1 kc w razie niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania kara umowna należy się wierzycielowi w zastrzeżonej na ten wypadek wysokości bez względu na wysokość poniesionej szkody. Żądanie odszkodowania przenoszącego wysokość zastrzeżonej kary nie jest dopuszczalne, chyba że strony inaczej postanowiły. Zważyć należy, iż w rozpatrywanym

przypadku kara umowna została zastrzeżona w § 5 ust. 1 umowy, zgodnie z którym za opóźnienie w wykonaniu umowy strony ustaliły karę umowną w wysokości 1 % wartości umowy za każdy dzień opóźnienia.

Wobec podniesionych zarzutów, w pierwszej kolejności należało rozważyć kwestię legitymacji procesowej po stronie pozwanej. A. G. bowiem utrzymywała, że nie jest stroną umowy z dnia 7 września 2017r., a umowę tę zawarł jej mąż P. G. we własnym imieniu i na własny rachunek. Pozwana zaprzeczyła przy tym, aby P. G. działał jako jej pełnomocnik, a także podniosła, że nie była wzywana przez powoda do potwierdzenia umowy i nie potwierdza tej umowy.

W ocenie Sądu zarzut strony pozwanej nie zasługuje na uwzględnienie. Co prawda pod umową znajduje się podpis męża pozwanej P. G., lecz z okoliczności wynika, że P. G. występował jako pełnomocnik pozwanego przedsiębiorcy. Po pierwsze, należy zauważyć, że w nagłówku umowy przy określeniu wykonawcy wskazano oznaczenie firmy pod jaką pozwana prowadziła i prowadzi nadal działalność gospodarczą (B. M.) wraz z przypisanym jej numerem NIP (958-152-97-86), nadto na końcu umowy pod podpisami widnieje odcisk firmowej pieczęci pozwanej ze wskazaniem oznaczenia jej firmy ((...) M. G.) oraz numeru NIP. Zwrócić należy uwagę, że również na wystawianych w trakcie wykonywania umowy pokwitowaniach znajduje się odcisk pieczęci firmowej pozwanej.

Po drugie, należy mieć na uwadze, że zarówno w chwili zawarcia umowy jak również w czasie jej wykonywania P. G. był pełnomocnikiem A. G.. Powyższy fakt wynika zarówno z wpisów w Centralnej Ewidencji i (...) Działalności Gospodarczej, gdzie P. G. figuruje jako pełnomocnik przedsiębiorcy, a także oświadczenia pozwanej złożonego na rozprawie w dniu 30 stycznia 2019r., z którego pozwana następnie się wycofała. Nadto, z zeznań świadka P. G. wynika, że wspomagał żonę w prowadzeniu działalności gospodarczej, a więc niewątpliwie wykonywał na jej rzecz pewne czynności. Zwrócić także należy uwagę, co wynika z ww. oświadczenia pozwanej, jak i zeznań męża pozwanej, że w okresie zbliżonym do daty zawarcia umowy pozwana miała problemy osobiste (narodziny dziecka, choroba matki), niemniej nie zawiesiła działalności gospodarczej. Powyższe okoliczności tylko uprawdopodobniają przyjętą przez Sąd wersję, że w tym czasie pozwana prowadziła swoje sprawy związane z działalnością gospodarczą przez pełnomocnika.

Po trzecie, za tym, że pozwana była stroną przedmiotowej umowy przemawia fakt wystawienia przez nią faktur zaliczkowych, a następnie w dniu 19 lipca 2018r. faktury końcowej nr 003/07/2018 na kwotę 28.000 zł za remont lokalu G. ul. (...). Wszystkie faktury zostały osobiście podpisane przez pozwaną i opatrzone jej firmową pieczęcią. Fakt wystawienia faktur potwierdza, że dokonane przez powoda płatności za częściowe wykonanie umowy A. G. traktowała jako płatności uiszczone na rzecz jej firmy. Gdyby pozwana nie uważała, że jest stroną umowy, to z pewnością nie wystawiłaby faktur, co wiąże się z obowiązkiem podatkowym. Pozwana broniła się, podnosząc, że po przedłożeniu tych faktur przez księgową, nie zapoznała się z ich treścią i nie interesowała się czego one dotyczą. W ocenie Sądu nie sposób jednak uznać twierdzeń pozwanej za wiarygodne. Jak wynika bowiem z zeznań A. G. w ramach prowadzonej działalności gospodarczej wystawia około trzech faktur miesięcznie. Ilość wystawianych i podpisanych dokumentów jest tak znikoma, że siłą rzeczy, składając podpis pod fakturą – nawet przygotowaną przez księgową – pozwana musiała mimowolnie spojrzeć na rzecz kogo i z jakiego tytułu faktura była wystawiana. Tłumaczenie o podpisywaniu dokumentów bez ich czytania możnaby uznać za wiarygodne, gdyby pozwana podpisywała znaczne ilości obszernych dokumentów.

Po czwarte, należy wskazać, że na pierwszym posiedzeniu wyznaczonym na rozprawę w dniu 30 stycznia 2019r. pozwana jednoznacznie oświadczyła, iż w okresie zawarcia umowy czynności w ramach jej firmy wykonywał mąż P. G., zaś remont był wykonany w ramach działalności jej firmy. Zmiana stanowiska pozwanej nastąpiła dopiero po przystąpieniu profesjonalnego pełnomocnika do sprawy. W ocenie Sądu powyższe oświadczenie złożone spontanicznie, bez zasięgnięcia profesjonalnej pomocy prawnej i bez kalkulacji, należało uznać za szczere i wiarygodne. Zmiana stanowiska była natomiast skutkiem przyjęcia określonej taktyki procesowej po konsultacji z profesjonalnym pełnomocnikiem procesowym. Przywołane powyższe okoliczności wskazują również, że pozwana miała wiedzę o zawartej przez pełnomocnika umowie, choćby dlatego, że wystawiła faktury VAT potwierdzające przyjęcie płatności za częściowe wykonanie przedmiotu umowy i pozostawała w związku małżeńskim z pełnomocnikiem, który podpisywał umowę. Skoro zaś pełnomocnik P. G. zawarł umowę, której przedmiot mieści się w zakresie prowadzonej przez pozwaną działalności gospodarczej, to nie sposób przyjąć, że przekroczył zakres udzielonego mu pełnomocnictwa i

konieczne jest potwierdzenie umowy. Przedmiotowa umowa dotyczyła wykonania prac remontowych w mieszkaniu powoda, a takie prace niewątpliwie wchodziły w zakres działalności pozwanej. Z powyższych względów Sąd uznał, że pozwana A. G. jest stroną spornej umowy zawartej z dnia 7 września 2017r.

Strona pozwana zgłosiła szereg zarzutów odnośnie żądania zapłaty kar umownych, m.in. domagając się miarkowania kary umownej z uwagi na to, że umowa została w znacznej części wykonana. Zgodnie z treścią art. 484 § 2 kc jeżeli zobowiązanie zostało w znacznej części wykonane, dłużnik może żądać zmniejszenia kary umownej; to samo dotyczy wypadku, gdy kara umowna jest rażąco wygórowana. Jak wskazuje się w doktrynie punktem odniesienia dla sądu oceniającego wystąpienie tej przesłanki miarkowania jest sytuacja pełnego wykonania zobowiązania przez dłużnika. Zwrot "w znacznej części" ma charakter zwrotu niedookreślonego, ale uznać należy, że oznacza on, iż interes wierzyciela, jaki miał on w wykonaniu zobowiązania, został zaspokojony w części zbliżającej się do pełnego jego zaspokojenia (por. W. Borysiak [w:] K. Osajda (red.), Kodeks cywilny. Komentarz, wyd. 23, 2019). Dokonując ustaleń w zakresie dotyczącym tego, w jakiej części umowa została wykonana, Sąd oparł się na zeznaniach powoda oraz świadków K. L. i P. G.. Na podstawie wskazanych dowodów Sąd ustalił, że do czasu opuszczenia budowy, wykonawca dokonał jedynie zburzenia istniejących ścian, postawienia nowych ścian z płyt gipsowych, wykonał częściowo instalację elektryczną, wykonał częściowo montaż instalacji hydraulicznej, a także częściowo wykonał gładzie na ścianach działowych. Jednocześnie, w świetle zeznań świadka K. L., należało mieć na uwadze, że wykonane przez pozwaną prace miały wady wymagające usunięcia m.in. postawione ściany były krzywe, nie dokończono wymiany instalacji elektrycznej (brak montażu gniazdek i wyłączników), zaś prace wykonane częściowo wymagały dokończenia w znacznym zakresie. Porównując wykonany przez pozwaną zakres prac z przedmiotem umowy wskazanym szczegółowo w ustaleniach stanu faktycznego, należało uznać, że umowa nie została przez wykonawcę wykonana w przeważającej części. Stąd brak podstaw do miarkowania kary umownej z powyższego powodu.

Oceniając wysokość naliczonej przez powoda kary umownej pod kątem przesłanek określonych w art. 484 § 2 kc Sąd uznał, że nie jest ona nadmierna czy rażąco wygórowana. Zauważyć przy tym należy, iż przedmiotowe postanowienie umowne zastrzegające na rzecz zamawiającego karę umowną odniesioną do pewnej wartości procentowej wartości umowy zostało wprowadzone do umowy przez stronę pozwaną, albowiem taki zapis był zawarty w projekcie umowy przygotowanym przez stronę pozwaną i przesłanym zamawiającemu pocztą elektroniczną. Treść tego postanowienia umownego nie była przedmiotem negocjacji stron. Nie sposób zatem postawić powodowi zarzutu, że to on celowo wprowadził sporne postanowienie do umowy, zastrzegając dla siebie uprawnienie do naliczania kar umownych w takiej wysokości. Zwrócić przy tym należy uwagę, że zastrzeżona w umowie kara umowna ma charakter odszkodowania na wypadek niewykonania zobowiązania przez stronę pozwaną, stanowiąc uproszczony sposób wyliczenia odszkodowania w razie zwłoki wykonawcy. W świetle zeznań powoda oraz świadków nie ulega wątpliwości, że w terminie określonym w umowie tj. do dnia 13 listopada 2017r. wykonawca nie wykonał wszystkich prac objętych jej przedmiotem, a zatem nie wykonał zobowiązania wynikającego z umowy z dnia 7 września 2019r. Jednocześnie – jak wynika z wystawionych pokwitowań – powód uiścił na rzecz wykonawcy znaczną część wynagrodzenia (28.000 zł), nie uzyskawszy za to oczekiwanego ekwiwalentu w postaci wykonanego remontu. Mając na względzie wysokość wynagrodzenia umownego (35.600 zł netto), wysokość dokonanych przez zamawiającego wpłat, a także zakres wykonanych do czasu opuszczenia budowy prac, należało uznać, że naliczona przez powoda kara umowna w kwocie 14.240,56 zł nie jest wygórowana i nadmierna.

W dalszej kolejności należało odnieść się do zarzutu dotyczącego skuteczności złożonego przez powoda oświadczenia o odstąpieniu od umowy. Strona pozwana bowiem zaprzeczyła, aby otrzymała przedmiotowe oświadczenie datowane na dzień 20 grudnia 2017r. Powód do akt sprawy przedłożył natomiast jedynie dowód nadania ww. oświadczenia, z którego wynika, że przesyłka zawierająca powyższe oświadczenie została nadana w placówce operatora pocztowego w dniu 21 grudnia 2017r. i wysłana na adres pozwanej ul. (...), a więc ujawniony w (...) adres pod którym pozwana prowadzi działalność gospodarczą. Jednak – jak wynika z oświadczenia pozwanej złożonego na rozprawie w dniu 30 stycznia 2019r. – pozwana zamieszkuje faktycznie pod adresem G., ul. (...), natomiast pod adresem ujawnionym w (...) mieszka jej ojciec. Jednocześnie, strona powodowa nie wykazała czy i kiedy ww. pismo zostało doręczone stronie pozwanej poprzez przedłożenie dowodu doręczenia pozwanej tego oświadczenia. Z tego względu istnieją

uzasadnione wątpliwości co do skuteczności odstąpienia od umowy. Niewątpliwie jednak oświadczenie o odstąpieniu zostało pozwanej doręczone wraz z pozwem, co nastąpiło w dniu 25 stycznia 2019r.

Podkreślić należy, iż złożone przez powoda oświadczenie o odstąpieniu od umowy nie stanowi przeszkody do skutecznego dochodzenia kar umownych. Co prawda odstąpienie od umowy powoduje, że umowa jest uważana za niezawartą (art. 395 § 2 kc), niemniej jak wskazuje się w orzecznictwie wykonanie prawa odstąpienia inwestora od umowy o roboty budowlane nie pozbawia go roszczenia o zapłatę kary umownej zastrzeżonej na wypadek przekroczenia terminu oddania obiektu (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 października 2006r., IV CSK 157/06, L.). W uzasadnieniu tego wyroku SN wskazał, że utrzymywanie w mocy postanowień umownych zabezpieczających lub upraszczających wyrównanie szkody w znaczeniu bardziej potocznym niż w art. 361 § 2 kc lub skłaniających dłużnika do wypełnienia zobowiązania jest zgodne z zasadami współczesnych regulacji prawa kontraktowego lub traktatowego. P. of (...) Law w art. 9: (...) wyrażają zasadę utrzymania w mocy postanowień umowy, które zgodnie z wolą stron mają działać nawet po rozwiązaniu. Utrzymywanie się roszczeń o zapłatę kary umownej nie zostało zakwestionowane w orzecznictwie Sądu Najwyższego (np. wyroki z dnia 26 listopada 2004 r., V CK 411/04, "Izba Cywilna" 2005, nr 10, s. 48, z dnia 6 maja 2004 r., II CK 261/03, nie publ., oraz z dnia 15 września 2005 r., II CK 72/05, nie publ.). Sąd SN uznał, że wykonanie prawa odstąpienia od umowy wzajemnej znosi prawa i obowiązki stron należące do jej istoty, natomiast wywołuje nowe roszczenia określone w ustawie oraz nie znosi odpowiedzialności z tytułu zastrzeżenia kary umownej. Sąd w pełni podziela powyższy pogląd prawny. Podkreślić również należy, iż nie znalazły potwierdzenia w zebranych materiale dowodowym twierdzenia strony pozwanej o nieważności czy bezskuteczności umowy, co miało powodować skutek w postaci odpadnięcia kary umownej. Jak bowiem wyjaśniono powyżej umowa została zawarta w zakresie udzielonego P. G. pełnomocnictwa i nie wymagała potwierdzenia przez pozwaną.

Ponadto, strona pozwana broniła się wskazując, że niedotrzymanie terminu zakończenia prac nie było skutkiem okoliczności leżących po stronie pozwanej, lecz następstwem działania powoda, który zlecając wykonanie prac dodatkowych sam doprowadził do opóźnienia w zakończeniu prac podstawowych objętych umową. Zdaniem strony pozwanej w tych okolicznościach domaganie się kar umownych stanowi nadużycie prawa. W ocenie Sądu powyższy zarzut nie zasługuje na uwzględnienie, albowiem strona pozwana – na której w tym zakresie spoczywał ciężar dowodu – nie wykazała, że powód zlecił jej wykonanie jakichkolwiek prac dodatkowych. Powyższy zarzut pozwana opierała na dowodzie w postaci oświadczenia sporządzonego przez P. G., a stanowiącego wykaz prac dodatkowych nie objętych umową. Zważyć jednak należy, iż zgodnie z treścią § 6 umowy z dnia 7 września 2017r. wszelkie zmiany umowy mogły nastąpić jedynie za zgodą stron wyrażoną w formie pisemnej pod rygorem nieważności. W świetle powołanego postanowienia umownego zmiana umowy, również w zakresie jej przedmiotu, a więc zlecenia prac dodatkowych, wymagała dla swej ważności pisemnego aneksu podpisanego przez obie strony. Złożony przez stronę pozwaną wykaz prac dodatkowych stanowi natomiast oświadczenie tylko jednej strony stosunku prawnego. Zgodnie zaś z art. 78 kc do zachowania pisemnej formy czynności prawnej wystarcza złożenie własnoręcznego podpisu na dokumencie obejmującym treść oświadczenia woli. Do zawarcia umowy wystarcza wymiana dokumentów obejmujących treść oświadczeń woli, z których każdy jest podpisany przez jedną ze stron, lub dokumentów, z których każdy obejmuje treść oświadczenia woli jednej ze stron i jest przez nią podpisany. W przedmiotowej sprawie nie złożono wykazu prac dodatkowych podpisanego przez powoda. Nadto, powód zaprzeczył, aby zlecono wykonawcy jakiegokolwiek prace dodatkowe. Stąd twierdzenia strony pozwanej o wykonaniu prac dodatkowych należało uznać za gołosłowne.

Mając zatem na względzie wszystkie przytoczone powyżej okoliczności należało uznać, że powództwo zasługuje co do zasady na uwzględnienie na podstawie art. 483 i 484 kc. Zważywszy, iż opóźnienie pozwanej dotyczyło okresu od 13 listopada 2017r. do 20 grudnia 2017r. naliczona kara umowna obejmuje łącznie 37 dni. Stosownie do § 5 ust. 1 umowy za każdy dzień opóźnienia powodowi przysługuje prawo do naliczania kary umownej w wysokości 1 % wartości umowy. Odnosząc okres opóźnienia do wartości umowy, z tytułu kar umownych powodowi należała się kwota 14.240,56 zł.

Jedynie częściowo Sąd uwzględnił roszczenie o zapłatę odsetek ustawowych za opóźnienie. Uznając bowiem, że nie doszło do skutecznego doręczenia pozwanej wezwania do zapłaty zawartego w oświadczeniu o odstąpieniu od umowy, za pierwsze skuteczne wezwanie należało uznać pozew złożony w niniejszej sprawie. Zważyć jednak należy, iż pozew ten został skierowany na adres pod którym pozwana nie zamieszkuje (G., ul. (...)) a korespondencję podjął jej ojciec

B. H.. Na rozprawie w dniu 30 stycznia 2019r. pozwana oświadczyła, że otrzymała pozew wraz z załącznikami (w tym wezwaniem do zapłaty z dnia 20 grudnia 2017r.) w piątek w tygodniu poprzedzającym rozprawę (a więc w dniu 25 stycznia 2019r.), przyjmując określony w wezwaniu termin do zapłaty (3 dni) należało uznać, że roszczenie stało się wymagalne z dniem 29 stycznia 2019r. W tym stanie rzeczy – na podstawie art. 481 § 1 i 2 kc – Sąd zasądził odsetki ustawowe za opóźnienie od dnia 29 stycznia 2019r. do dnia zapłaty, zaś w pozostałym zakresie żądanie o zapłatę odsetek oddalił na podstawie powyższego przepisu a contrario.

Uznając, że powód uległ tylko w nieznacznym zakresie (co do żądania odsetek) o kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 kpc i zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik sprawy zasądził od przegrywającej niniejszy spór pozwanej na rzecz powoda kwotę 4.330 zł, na którą składają się: opłata sądowa od pozwu (713 zł), opłata za czynności fachowego pełnomocnika będącego radcą prawnym w stawce minimalnej stosownie do § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych w stawce minimalnej (3.600 zł) oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa (17 zł)